

**PENYELESAIAN KOLOKASI CEBIS DEMI CEBIS
DENGAN SKEMA KUADRATUR PERINGKAT
TINGGI KE ATAS PERSAMAAN KAMIRAN
FREDHOLM JENIS II MENERUSI FAMILI
LELARAN SAPUAN SUKU**

NOR SYAHIDA BINTI MOHAMAD

**PERPUSTAKAAN
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH**

**TESIS INI DIKEMUKAKAN UNTUK MEMENUHI
SYARAT MEMPEROLEH
IJAZAH SARJANA SAINS**

**FAKULTI SAINS DAN SUMBER ALAM
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH
2019**

UMS
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

BORANG PENGESAHAN STATUS TESIS

JUDUL: **PENYELESAIAN KOLOKASI CEBIS DEMI CEBIS DENGAN SKEMA KUADRATUR PERINGKAT TINGGI KE ATAS PERSAMAAN KAMIRAN FREDHOLM JENIS II MENERUSI FAMILI LELARAN SAPUAN SUKU**

IJAZAH: **SARJANA SAINS (MATEMATIK)**

Saya **NOR SYAHIDA BINTI MOHAMAD**, Sesi **2018-2019**, mengaku membenarkan tesis Sarjana ini disimpan di Perpustakaan Universiti Malaysia Sabah dengan syarat-syarat kegunaan seperti berikut:-

1. Tesis ini adalah hak milik Universiti Malaysia Sabah
2. Perpustakaan Universiti Malaysia Sabah dibenarkan membuat salinan untuk tujuan pengajian sahaja.
3. Perpustakaan dibenarkan membuat salinan tesis ini sebagai bahan pertukaran antara institusi pengajian tinggi.
4. Sila tandakan (/):

SULIT

(Mengandungi maklumat yang berdarjah keselamatan atau kepentingan Malaysia seperti yang termaktub di dalam AKTA RAHSIA 1972)

TERHAD

(Mengandungi maklumat TERHAD yang telah ditentukan oleh organisasi/badan di mana penyelidikan dijalankan)

TIDAK TERHAD

**NOR SYAHIDA MOHAMAD
MS1721038T**

Disahkan Oleh,

NORAZLYNNE MOHD. JOHAN @ J.A. LYNE

PUSTAKAWAN

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH
(Tandatangan Pustakawan)

(Prof. Madya Dr. Jumat Sulaiman)
Penyelia

Tarikh : 20 September 2019

PERPUSTAKAAN
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

UMS
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

PENGAKUAN

Saya akui karya ini adalah hasil kerja saya sendiri kecuali nukilan dan ringkasan yang setiap satunya telah dijelaskan sumbernya.

13 September 2019

NOR SYAHIDA BINTI MOHAMAD

MS1721038T

PENGESAHAN

NAMA : NOR SYAHIDA BINTI MOHAMAD

NO MATRIKS : MS1721038T

**TAJUK : PENYELESAIAN KOLOKASI CEBIS DEMI CEBIS
DENGAN SKEMA KUADRATUR PERINGKAT TINGGI
KE ATAS PERSAMAAN KAMIRAN FREDHOLM JENIS
II MENERUSI FAMILI LELARAN SAPUAN SUKU**

**IJAZAH : SARJANA SAINS
(MATEMATIK DENGAN EKONOMI)**

TARIKH VIVA : 28 OGOS 2019

DISAHKAN OLEH:

PENYELIA

Prof. Madya Dr. Jumat Sulaiman

Tandatangan

PENGHARGAAN

Syukur kehadiran Allah S.W.T atas segala nikmat ilmu, rezeki dan nikmat yang telah diberikan untuk menyiapkan tesis ini dengan jayanya.

Saya ingin mengambil kesempatan untuk mengucapkan ribuan terima kasih pada penyelia saya sepanjang tempoh penyelidikan iaitu Prof. Madya Dr. Jumat bin Sulaiman atas segala tunjuk ajar dalam menyiapkan tesis ini. Tidak lupa pada masa yang telah diluahkan pada saya dalam memberikan pelbagai idea dalam menerbitkan keseluruhan tesis ini.

Setinggi-tinggi penghargaan juga diucapkan kepada keluarga saya terutama ibu saya Besah binti Mat Amin dan juga kakak dan abang saya dalam membantu memudahkan segala urusan sepanjang proses penyelidikan saya. Tidak lupa juga pada kawan baik saya iaitu Jocelyn Joseph yang sering memberikan motivasi dalam menyiapkan kerja penyelidikan ini. Bukan itu sahaja, ribuan terima kasih juga diucapkan pada rakan seperjuangan iaitu Nur Afza Mat Ali atas dorongan dan bantuan yang sering diberikan.

Seterusnya, ucapan terima kasih buat semua pensyarah Universiti Malaysia Sabah dan rakan-rakan seperjuangan lain atas segala bantuan dan tunjuk ajar yang telah dicurahkan.

Nor Syahida binti Mohamad

12 September 2019

ABSTRAK

Persamaan kamiran banyak digunakan di dalam pemerihalan fenomena terutamanya dalam bidang kejuruteraan, kimia, biologi, matematik dan fizik. Ia juga telah digunakan secara meluas oleh penyelidik dunia memandangkan persamaan kamiran ini telah diperkenalkan pada awal abad ke Sembilan belas. Di samping itu, pelbagai kajian telah difokuskan oleh para penyelidik untuk mengupas khususnya tentang penyelesaian ke atas jenis persamaan kamiran dan kaedah berangka yang digunakan untuk menyelesaikan persamaan kamiran tersebut. Memandangkan persamaan penyelesaian persamaan kamiran Fredholm salah satu topik utama yang seringkali dibincangkan, maka kajian ini cuba mengusulkan penyelesaian kolokasi malar cebis demi cebis ke atas persamaan kamiran Fredholm linear jenis kedua dengan inti kernelnya adalah bersifat licin. Hakikatnya, penyelesaian hampiran ini hanya membabitkan penggunaan skema pendiskretan kolokasi, perumusan penghampiran polinomial malar cebis demi cebis dan pengaplikasi skema kuadratur khususnya peringkat pertama, Trapezium dan peringkat ke empat Boole. Kombinasi ketiga-tiga pendekatan ini dalam proses pendiskretan ke atas permasalahan yang dipertimbangkan dapat membentuk persamaan penghampiran cebis demi cebis sapuan penuh, separuh dan suku. Ketiga-tiga persamaan penghampiran tersebut pula digunakan untuk menjana sistem persamaan linear yang sepadan. Untuk mendapatkan penyelesaian hampiran tersebut, tiga famili kaedah lelaran telah dipertimbangkan iaitu famili kaedah lelaran Jacobi Gauss-Seidel (GS) dan juga pengenduran berlebihan berturut-turut (SOR) digunakan untuk menyelesaikan sistem linear tersebut. Bagi mengilustrasikan perbandingan ketiga-tiga famili kaedah lelaran tersebut, beberapa contoh telah diujikaji untuk menilai keefisienan kesemua famili kaedah yang telah dikemukakan dengan menetapkan kaedah lelaran Jacobi Sapuan Penuh (FSJ) sebagai kaedah kawalan. Keefisienan ketiga-tiga famili lelaran tersebut dapat dinilai menerusi perbandingan tiga parameter iaitu pada bilangan lelaran, masa lelaran dan juga ralat maksima. Berdasarkan keputusan kajian berangka yang diperolehi, kaedah lelaran Pengenduran Berlebihan Berturut-turut Sapuan Suku (QSSOR) menunjukkan keefisienan yang lebih baik berbanding famili lelaran GS dan Jacobi.

ABSTRACT

SOLVING PIECEWISE CONSTANT POLYNOMIAL COLLOCATION METHOD OF HIGH ORDER QUADRATURE IN SOLVING THE FREDHOLM INTEGRAL EQUATION TYPE II VIA ITERATIVE QUARTER-SWEEP FAMILY

The integral equation has been used in most versatile areas of study such as in engineering, chemistry, biology, mathematics and physics. It was widely used by the researchers since it has been introduced in early of the nineteenth century. Besides that, there are various types of studies that have been carried out by the researcher in solving the integral equations with several types of integral equations. Since the topic was highlighted on the Fredholm integral equations of second kind of smooth kernel with the piecewise polynomial constant collocation method, these Fredholm integral equations was involved with the collocation discretization method, approximate equation of piecewise polynomial constant and the application of the first-order quadrature scheme, Trapezium's rule and fourth-order quadrature scheme, Boole's rule. These three combinations of discretization have formed the approximation solution respectively for full-, half-, and quarter-sweep cases. Those three approximate equations have generated the corresponding linear system. There are three types of iterative methods that were introduced as to generate those linear systems which are Gauss-Seidel (GS), Successive over Relaxation method (SOR) and Jacobi method. In order to illustrate the comparison of those iterative methods, we have brought three examples to test the efficiency of the iterative methods and set aside the Full-Sweep Jacobi of iterative method (FSJ) as a control method. We had emphasized on the parameter of number of iteration, execution time and maximum absolute error as comparative subjects. Based on the computational results, it's clearly showed that the efficiency of the SOR Quarter-Sweep method is better than the GS method and Jacobi method.

ISI KANDUNGAN

	Muka Surat
TAJUK	i
PENGAKUAN	ii
PENGESAHAN	iii
PENGHARGAAN	iv
ABSTRAK	v
<i>ABSTRACT</i>	vi
ISI KANDUNGAN	vii
SENARAI JADUAL	x
SENARAI RAJAH	xi
SENARAI ALGORITMA	xiv
SENARAI SIMBOL	xv
SENARAI ISTILAH	xvi
SENARAI LAMPIRAN	xviii
BAB 1: PENDAHULUAN	
1.1 Pengenalan	1
1.2 Pengenalan Jenis-jenis Persamaan Kamiran	2
1.3 Persamaan Kamiran Linear	3
1.4 Sistem Persamaan Kamiran Linear	4
1.5 Persamaan kamiran Fredholm Linear	
1.5.1 Persamaan Kamiran Fredholm Linear Jenis I	6
1.5.2 Persamaan Kamiran Fredholm Linear Jenis II	6
1.5.3 Persamaan Kamiran Fredholm Linear Jenis III	6
1.6 Sistem Persamaan Linear	7
1.7 Pernyataan Masalah Kajian	8
1.8 Objektif Kajian	10
1.9 Skop Kajian	11
1.10 Organisasi Tesis	13

BAB 2 :	ULASAN LITERATUR	
2.1	Pengenalan	14
2.2	Penyelesaian Persamaan Kamiran	15
2.2.1	Kaedah-Kaedah Penyelesaian Persamaan Kamiran	15
2.3	Sorotan Kajian Bagi Penggunaan Skema Kuadratur	18
2.4	Kaedah-Kaedah Penyelesaian Ke Atas Sistem Persamaan Linear	20
2.4.1	Sorotan Kaedah lalaran Jacobi	20
2.4.2	Kaedah Lalaran Gauss-Seidel	21
2.4.3	Kaedah Lalaran Pengenduran Berlebihan Berturut-Turut	22
2.5	Syarat-Syarat Asas Penumpuan Bagi Kaedah Lalaran	23
2.6	Kadar Penumpuan	25
BAB 3:	PERUMUSAN PERSAMAAN PENGHAMPIRAN TRAPEZIUM DAN BOOLE KE ATAS PERSAMAAN KAMIRAN FREDHOLM JENIS II	
3.1	Pengenalan	27
3.2	Rangkaian Grid Terhingga Bagi Pelaksanaan Kaedah Kolokasi	28
3.3	Pembangunan Fungsi Penghampiran Malar Cebis demi Cebis	31
3.4	Perumusan Skema Kudratur Ke atas kamiran Berangka	34
3.4.1	Perumusan Skema Trapezium	35
3.4.2	Perumusan Skema Boole	37
3.5	Perumusan Persamaan Penghampiran Bagi Permasalahan Kajian Menerusi Skema Kolokasi	39
3.5.1	Penerbitan Persamaan Penghampiran Trapezium bagi Persamaan Kamiran Fredholm Jenis II	40
3.5.2	Penyelesaian Persamaan Kamiran Fredholm Jenis II menerusi Petua Boole.	45
3.6	Famili Kaedah Lalaran Dalam Menyelesaikan Sistem Persamaan Linear	47
3.6.1	Perumusan Famili Kaedah Lalaran Jacobi	48
3.6.2	Perumusan Famili Kaedah Lalaran Gauss-Seidel	53
3.6.3	Perumusan Famili Kaedah Lalaran SOR	58
3.7	Perlaksanaan Kaedah Terus Menerusi Interpolasi Kuadratik	63
3.7.1	Perlaksanaan Interpolasi ke atas Titik Nod Sel Bucu bagi Kes	63

	Sapuan Penuh	
3.7.2	Perlaksanaan Interpolasi ke atas Titik Nod Sel Bucu bagi Kes Sapuan Separuh	64
3.7.3	Perlaksanaan Interpolasi ke atas Titik Nod Sel Bucu bagi Kes Sapuan Suku	65
BAB 4:	PENYELESAIAN HAMPIRAN TRAPEZIUM KE ATAS PERSAMAAN KAMIRAN LINEAR FREDHOLM JENIS II	
4.1	Pengenalan	67
4.2	Permasalahan Persamaan Kamiran Fredholm Jenis II	67
4.3	Perbincangan Keputusan Berangka ke Atas Semua Permasalahan dan Ulasan	69
4.4	Analisis kekompleksan pengiraan	81
4.5	Rumusan Perbincangan	83
BAB 5:	PENYELESAIAN HAMPIRAN BOOLE KE ATAS PERSAMAAN KAMIRAN LINEAR FREDHOLM JENIS II	
5.1	Pengenalan	85
5.2	Perbincangan Ujikaji Berangka Bagi Permasalahan Kajian Berangka	85
5.3	Perbincangan Keputusan Berangka Ke Atas Semua Permasalahan Kajian	86
5.4	Analisis Kekompleksan Pengiraan	98
5.5	Rumusan Perbincangan	100
BAB 6 :	KESIMPULAN DAN CADANGAN	
6.1	Rumusan Dapatan Kajian	102
6.2	Sumbangan Kajian	103
6.3	Cadangan Penyelidikan	104
RUJUKAN		106
LAMPIRAN		111

SENARAI JADUAL

Muka Surat

Jadual 4.1	Perbandingan bilangan lelaran, masa lelaran (saat) dan ralat Maksimum bagi kesemua famili kaedah lelaran dengan Skema Trapezium ke atas permasalahan pertama	77
Jadual 4.2	Perbandingan bilangan lelaran, masa lelaran (saat) dan ralat Maksimum bagi kesemua famili kaedah lelaran dengan Skema Trapezium ke atas permasalahan kedua	78
Jadual 4.3	Perbandingan bilangan lelaran, masa lelaran (saat) dan ralat Maksimum bagi kesemua famili kaedah lelaran dengan Skema Trapezium ke atas permasalahan ketiga	79
Jadual 4.4	Peraturan pengurangan bilangan lelaran bagi famili kaedah lelaran dibandingkan dengan kaedah lelaran FSJ ke atas semua permasalahan	80
Jadual 5.1	Perbandingan bilangan lelaran, masa lelaran (saat) dan ralat Maksimum bagi kesemua famili kaedah lelaran dengan skema Boole ke atas permasalahan pertama	94
Jadual 5.2	Perbandingan bilangan lelaran, masa lelaran (saat) dan ralat Maksimum bagi kesemua famili kaedah lelaran dengan skema Boole ke atas permasalahan kedua	95
Jadual 5.3	Perbandingan bilangan lelaran, masa lelaran (saat) dan ralat Maksimum bagi kesemua famili kaedah lelaran dengan skema Boole ke atas permasalahan ketiga	96
Jadual 5.4	Peraturan pengurangan bilangan lelaran bagi famili kaedah lelaran dibandingkan dengan kaedah lelaran FSJ ke atas semua permasalahan	97

SENARAI RAJAH

	Muka Surat
Rajah 1.1	Jenis-jenis Persamaan Kamiran 3
Rajah 1.2	Jenis-jenis Persamaan Kamiran Fredhom dan Volterra Linear 5
Rajah 1.3	Jenis-jenis Famili Kaedah Lelaran 10
Rajah 1.4	Skop Kajian 12
Rajah 3.1	Pempartisian domain penyelesaian nod bagi kes sapuan penuh(a),separuh (b) dan suku (c) untuk $n=16$ 29
Rajah 3.2	Taburan titik nod seragam bagi kes a) sapuan penuh b) sapuan separuh dan c) sapuan suku 30
Rajah 3.3	Penerbitan Fungsi Malar Cebis demi Cebis bagi Kes Sapuan Penuh 32
Rajah 3.4	Penerbitan Fungsi Cebis demi Cebis Malar Bagi Kes Sapuan Separuh 33
Rajah 3.5	Penerbitan Fungsi Cebis demi Cebis Malar Bagi Kes Sapuan Suku 34
Rajah 3.6	Fungsi graf bagi kamiran Petua Trapezium 36
Rajah 3.7	Fungsi graf bagi kamiran Petua Boole 38
Rajah 3.8	Carta aliran perlaksanaan famili kaedah lelaran Jacobi sapuan penuh 50
Rajah 3.9	Carta aliran perlaksanaan famili kaedah lelaran Jacobi sapuan separuh 51
Rajah 3.10	Carta aliran perlaksanaan famili kaedah lelaran Jacobi sapuan suku 52
Rajah 3.11	Carta aliran perlaksanaan famili kaedah lelaran GS sapuan penuh 55
Rajah 3.12	Carta aliran perlaksanaan famili kaedah lelaran GS sapuan separuh 56
Rajah 3.13	Carta aliran perlaksanaan famili kaedah lelaran GS sapuan 57

	suku	
Rajah 3.14	Carta aliran pelaksanaan famili kaedah lelaran SOR sapuan penuh	60
Rajah 3.15	Carta aliran pelaksanaan famili kaedah lelaran SOR sapuan separuh	61
Rajah 3.16	Carta aliran pelaksanaan famili kaedah lelaran SOR sapuan suku	62
Rajah 3.17	Taburan titik-titik x , seragam bagi kes sapuan Penuh	63
Rajah 3.18	Taburan titik-titik seragam bagi kes sapuan separuh	64
Rajah 3.19	Taburan titik-titik seragam bagi kes sapuan suku	65
Rajah 4.1	Perbandingan bilangan lelaran bagi kesemua famili kaedah lelaran dengan skema Trapezium ke atas permasalahan pertama	70
Rajah 4.2	Perbandingan masa lelaran bagi kesemua famili kaedah lelaran dengan skema Trapezium ke atas permasalahan Pertama	71
Rajah 4.3	Perbandingan bilangan lelaran bagi kesemua famili kaedah lelaran dengan skema Trapezium ke atas permasalahan kedua	72
Rajah 4.4	Perbandingan masa lelaran bagi kesemua famili kaedah lelaran dengan skema Trapezium ke atas permasalahan kedua	73
Rajah 4.5	Perbandingan bilangan lelaran bagi kesemua famili kaedah lelaran dengan skema Trapezium ke atas	74
Rajah 4.6	Perbandingan masa lelaran bagi kesemua famili kaedah lelaran dengan skema Trapezium ke atas permasalahan ketiga	75
Rajah 4.7	Perbandingan masa lelaran (saat) bagi kaedah lelaran sapuan suku dengan skema Trapezium ke atas permasalahan pertama	76
Rajah 4.8	Perbandingan masa lelaran (saat) bagi kaedah lelaran sapuan suku dengan skema Trapezium ke atas permasalahan kedua	76
Rajah 4.9	Perbandingan masa lelaran (saat) bagi kaedah lelaran	76

	sapuan suku dengan skema Trapezium ke atas permasalahan ketiga	
Rajah 5.1	Perbandingan bilangan lelaran bagi kesemua famili kaedah lelaran dengan skema Boole ke atas permasalahan pertama	87
Rajah 5.2	Perbandingan masa lelaran bagi kesemua famili kaedah lelaran dengan skema Boole ke atas permasalahan pertama	88
Rajah 5.3	Perbandingan bilangan lelaran bagi kesemua famili kaedah lelaran dengan skema Boole ke atas permasalahan kedua	89
Rajah 5.4	Perbandingan masa lelaran bagi kesemua famili kaedah lelaran dengan skema Boole ke atas permasalahan kedua	90
Rajah 5.5	Perbandingan bilangan lelaran bagi kesemua famili kaedah lelaran dengan skema Boole ke atas permasalahan ketiga	91
Rajah 5.6	Perbandingan masa lelaran bagi kesemua famili kaedah lelaran dengan skema Boole ke atas permasalahan ketiga	92
Rajah 5.7	Perbandingan masa lelaran (saat) bagi kaedah lelaran sapuan suku dengan skema Boole ke atas permasalahan pertama	93
Rajah 5.8	Perbandingan masa lelaran (saat) bagi kaedah lelaran sapuan suku dengan skema Boole ke atas permasalahan kedua	93
Rajah 5.9	Perbandingan masa lelaran (saat) bagi kaedah lelaran sapuan suku dengan skema Boole ke atas permasalahan	93

SENARAI ALGORITMA

	Muka Surat
Algoritma 3.1: Kaedah Lelaran Jacobi Sapuan Penuh	49
Algoritma 3.2: Kaedah Lelaran Jacobi Sapuan separuh	49
Algoritma 3.3: Kaedah Lelaran Jacobi Sapuan suku	49
Algoritma 3.4: Kaedah Lelaran GS Sapuan Penuh	53
Algoritma 3.5: Kaedah Lelaran GS Sapuan separuh	54
Algoritma 3.6: Kaedah Lelaran GS Sapuan suku	54
Algoritma 3.7: Kaedah Lelaran SOR Sapuan Penuh	58
Algoritma 3.8: Kaedah Lelaran SOR Sapuan separuh	59
Algoritma 3.9: Kaedah Lelaran SOR Sapuan suku	59

SENARAI SIMBOL

-	-	Penolakan
+	-	Penambahan
\times	-	Pendaraban
\leq	-	lebih kecil daripada atau sama dengan
β	-	Beta
\geq	-	lebih kecil daripada atau sama dengan
α	-	Alfa
ξ	-	Xi
ε	-	Epsilon
ω	-	Parameter pengenduran
$ $	-	dasar duaan
\int	-	Kamiran

SENARAI ISTILAH

GS	Kaedah lelaran Gauss-Seidel	Gauss-seidel Iterative Method
FSGS	Kaedah lelaran Gauss-Seidel bagi kes sapuan penuh	Gauss-Seidel Iterative Method For Full-Sweep
HSGS	Kaedah lelaran Gauss-Seidel bagi kes sapuan separuh	Gauss-Seidel Iterative Method For Half-Sweep
QSGS	Kaedah lelaran Gauss-Seidel bagi kes sapuan suku	Gauss-Seidel Iterative Method For Quarter-Sweep
SOR	Kaedah lelaran Pengenduran Berlebihan Berturut-turut	Successive Over Relaxation Iterative Method
FSSOR	Kaedah lelaran Pengenduran Berlebihan Berturut-turut kes sapuan penuh	Successive Over Relaxation Iterative Method For Full-Sweep
HSSOR	Kaedah lelaran Pengenduran Berlebihan Berturut-turut kes sapuan separuh	Successive Over Relaxation Iterative Method For Half-Sweep
QSSOR	Kaedah lelaran Pengenduran Berlebihan Berturut-turut kes sapuan suku	Successive Over Relaxation Iterative Method For Quarter-Sweep
FSJ	Kaedah lelaran Jacobi kes sapuan penuh	Jacobi Iterative Method For Full-Sweep
HSJ	Kaedah lelaran Jacobi kes sapuan separuh	Jacobi Iterative Method For Half-Sweep
QSJ	Kaedah lelaran Jacobi kes sapuan suku	Jacobi Iterative Method For Quarter-Sweep
ADM	Penguraian Adomian	Adomian Decompose Method
RBGS	Rawakan blok Gauss-Seidel	Randomized Block Gauss-Seidel Method
RGS	Rawakan Gauss-Seidel	Randomized Gauss-Seidel Method
AM	Min Aritmetik	Arithmetic Mean

HPM	Kaedah usikan Homotopi	Homotopy Perturbation Method
CNN	Rangkaian Pengkonvolutan Saraf	Convolutional Neural Network
FSAM	Kaedah Aritmetik Min kes sapan penuh	Arithmetic Mean Iterative Method For Full -Sweep
HSAM	Kaedah Aritmetik Min kes sapan separuh	Arithmetic Mean Iterative Method For Half-Sweep
HSGM	Kaedah Geometrik Min kes sapan separuh	Geometric Mean Iterative Method For Half-Sweep
FSGM	Kaedah Geometrik Min kes sapan penuh	Geometric Mean Iterative Method For Full-Sweep

SENARAI LAMPIRAN

	Muka surat
Lampiran A - Senarai Penerbitan	111

BAB 1

PENDAHULUAN

1.1 Pengenalan

Dalam dunia penyelidikan matematik, fungsi persamaan kamiran merupakan salah satu fungsi yang tidak asing sejak dahulu lagi iaitu bermula pada awal dekad ke-19 (Stark & Niethammer 1991). Ini adalah kerana, konsep kamiran ini adalah mudah dan sering digunakan dalam bidang matematik terutama dalam mencari nilai sesaran, luas dan isipadu sesuatu objek (Sauerheber, 2011).

Konsep kamiran ini digunakan secara meluas dalam bidang Matematik, kejuruteraan, fizik dan biologi memandangkan ia banyak digunakan dalam menyelesaikan pelbagai permasalahan dalam sesuatu bidang. Bukan itu sahaja, persamaan kamiran ini seringkali diaplikasikan dalam pelbagai bidang dalam penyelidikan saintifik. Antara bidang yang terlibat dengan persamaan kamiran ini adalah Mekanik kuantum, teori keupayaan gas, fenomena turun-temurun dalam fizik dan biologi, teori pemulihan, sinaran, pengoptimuman, teori komunikasi, Matematik ekonomi, populasi genetik, perubatan dan banyak lagi (Ray & Sahu, 2013).

Persamaan kamiran ini sering melibatkan pengoperasi penyelesaian persamaan kamiran dalam sesuatu bidang Sainetik dengan mengambil kira keefisienan penyelesaian hampiran tersebut. Menurut Atkinson dan Shampine (2007), penyelesaian hampiran tersebut dapat diperolehi melalui pendiskretan

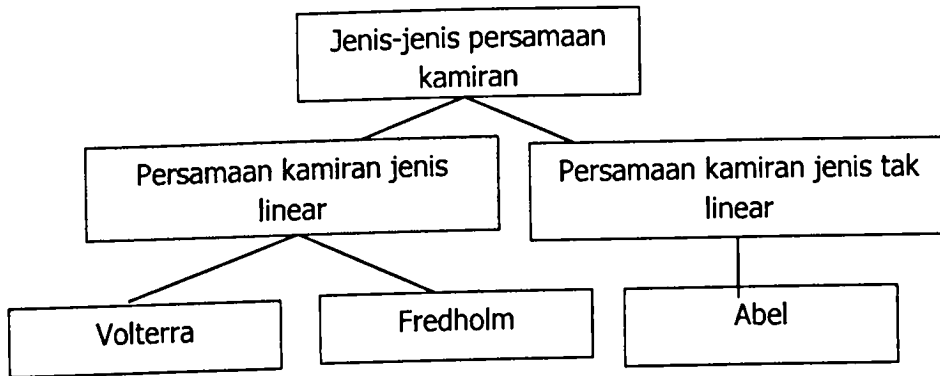
sesuatu persamaan kamiran tentu dengan mempertimbangkan dengan beberapa kaedah yang sesuai dan kemudiannya kaedah terus atau kaedah lelaran digunakan ke atas sistem persamaan penghampiran kamiran yang digunakan. Hasil ujikaji berangka tersebut cuba dinilai dengan beberapa parameter pengukur yang sesuai seperti bilangan lelaran, masa lelaran dan juga ralat maksimum (Muthuvalu & Sulaiman, 2010).

Di samping itu, persamaan kamiran terdiri daripada dua jenis iaitu persamaan kamiran linear dan tak linear. Seperkara lagi, persamaan kamiran ini kebiasaannya muncul pada persamaan kamiran Fredholm, Volterra, Volterra-Fredholm, Volterra-integro (Atkinson & Shampine , 2007; Song & Kim 2014; Gachpazan *et al.*, 2014; Ibrahim *et al.*, 2016).

1.2 Pengenalan Jenis-jenis Persamaan Kamiran

Berdasarkan pada kajian terdahulu, terdapat beberapa jenis persamaan kamiran yang telah diperkenalkan. Terlebih dahulu perlu diketahui bahawa persamaan kamiran tersebut terbahagi kepada dua iaitu persamaan kamiran linear dan persamaan kamiran tak linear. Lazimnya, persamaan linear dan tak linear banyak digunakan dalam kajian lepas seperti dalam kajian Zhang *et al.*, (2014), Marsh & Wadsworth (1976), Avazzadeh *et al.*, (2013), Alturk (2016), Md & Md, (2017) dan banyak lagi. Namun begitu, dalam kajian ini hanya membincangkan dengan lebih terperinci pada persamaan linear sahaja.

Hasil daripada penjelasan di atas, ilustrasi jenis-jenis persamaan dapat dilihat pada Rajah 1.1 dengan hanya memfokuskan pada persamaan kamiran jenis linear sahaja. Seksyen seterusnya cuba membincangkan dengan lebih teliti berkenaan konsep persamaan linear tersebut.

Rajah 1.1: Jenis-jenis Persamaan Kamiran

1.3 Persamaan Kamiran Linear

Seksyen ini cuba menghuraikan dengan lebih terperinci berkenaan dengan persamaan kamiran linear. Berdasarkan kajian Md dan Md (2017), bagi mengenal pasti sesuatu kamiran adalah linear, fungsi kamiran tersebut perlu dihindari daripada sebarang kuasa lebih daripada satu. Sebarang fungsi persamaan kamiran yang mempunyai kuasa lebih dari satu adalah jenis persamaan kamiran tak linear (Md & Md, 2017).

Bagi memudahkan kefahaman terhadap sesuatu fungsi persamaan kamiran Fredholm linear, berikut merupakan perbincangan persamaan linear dengan mengandaikan persamaan kamiran (1.1) dipermudahkan dalam bentuk persamaan (1.2).

$$g(x) = U(x) + \lambda \int_a^b K(s, t)U(t)dt \quad x \in [a, b] \quad (1.1)$$

dengan $K(s, t)$ adalah fungsi kernel dan $U(x)$ adalah fungsi tak diketahui bersama dengan had kamiran a dan b . Manakala $g(x)$ merupakan fungsi diketahui dan λ adalah melibatkan nombor nyata (Ray & Sahu, 2013). Menurut Avazzadeh *et al.*, (2011) dan Muftahov *et al.*, (2015) perbezaan di antara persamaan kamiran Fredholm dan Volterra adalah pada had kamiran tersebut yang mana had kamiran bagi persamaan kamiran Fredholm adalah bersifat pemalar bagi kedua-dua had kamiran atas dan bawah. $g(x) = U(x) + \lambda \kappa U(t) \quad \kappa = \int_a^b K(s, t)dt$

$$g(x) = U(x) + \lambda \kappa U(t) \quad (1.2)$$

dengan

$$\kappa = K(s, t)dt$$

Jelas bahawa persamaan kamiran itu adalah linear jika kuasa kamiran tersebut menepati syarat seperti berikut:

$$\kappa\{\lambda_1 U_1(t) + \lambda_2 U_2(t)\} = \kappa\lambda_1 U_1(t) + \kappa\lambda_2 U_2(t) \quad (1.3)$$

Persamaan (1.3) menunjukkan bahawa fungsi persamaan adalah bersifat linear dan persamaan kamiran jenis linear. Bagi mengukuhkan lagi kefahaman terhadap persamaan linear, berikut merupakan contoh-contoh persamaan linear:

$$y(x) = f(x) + \int_a^b K(s, t)y(t)dt \quad (1.4)$$

$$y(x) = x + \int_a^b (4xt - x^2)y(t)dt \quad (1.5)$$

$$y(x) = x^6 - 5x^3 + x + 10 + \int_a^b (x^2 + t^2)y(t)dt \quad (1.6)$$

Walaupun, konsep linear dan tak linear bagi pelbagai jenis persamaan kamiran adalah sama seperti dijelaskan dalam perbincangan sebelum ini dan persamaan kamiran ini sering wujud dalam bentuk persamaan Fredholm dan Volterra (Kumar *et al.*, 2017; Babolian & Shambloo, 2011).

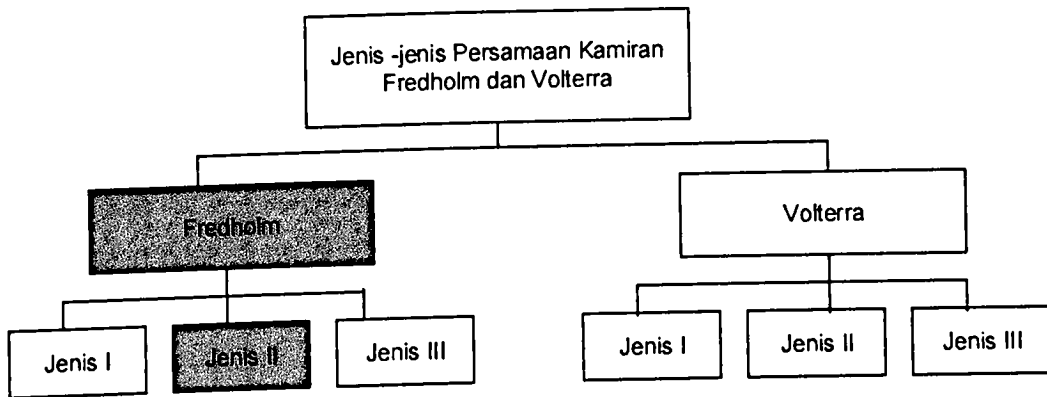
1.4 Sistem Persamaan Kamiran Linear

Hasil daripada kajian lepas, persamaan kamiran linear digunakan untuk mencari penyelesaian analitik dan penyelesaian berangka. Antara jenis persamaan kamiran yang sering didiskretasikan adalah persamaan kamiran jenis linear Fredholm dan persamaan jenis linear Volterra. Rumus persamaan umum bagi persamaan kamiran adalah pada persamaan (1.1). Bagi persamaan kamiran Volterra pula, had kamiran adalah perlu bersifat pembolehubah bagi salah satu had kamiran itu sendiri

$$g(x) = U(x) + \lambda \int_a^x K(s, t)U(t)dt \quad (1.7)$$

Kedua-dua persamaan kamiran Fredholm dan Volterra ini adalah persamaan yang kerap digunakan dalam mencari penyelesaian berangka mengikut kaedah-kaedah pendiskretan dan kaedah terus atau lelaran yang sesuai. Bukan itu sahaja, kedua-dua persamaan ini juga hadir dalam tiga jenis persamaan iaitu persamaan

kamiran jenis I, II dan III (Joe, 1984; Shulaila, 1997; Kumar *et al.*, 2017), lihat Rajah 1.2.

Rajah 1.2: Jenis-jenis Persamaan Kamiran Fredholm dan Volterra Linear

1.5 Persamaan Kamiran Fredholm Linear

Oleh kerana kajian ini memfokuskan pada penggunaan persamaan kamiran Fredholm maka seksyen ini cuba membahaskan tentang pengenalan terhadap persamaan kamiran Fredholm jenis linear ini. Persamaan kamiran Fredholm linear terdiri daripada beberapa jenis iaitu persamaan kamiran jenis I, II, dan III. Setiap jenis persamaan kamiran Fredholm ini mempunyai ciri-ciri yang tersendiri.

Persamaan kamiran Fredholm merupakan salah satu persamaan kamiran yang popular dalam kalangan ahli penyelidik matematik, oleh kerana persamaan kamiran tersebut mempunyai beberapa jenis inti Kernel iaitu inti Kernel bersifat licin, potential, Hankel (Whaphare, 2015; Babolian & Shambloo, 2010; Abdou & El-Bary, 2000). Berdasarkan kajian lepas, terdapat banyak penyelidik telah membuat kajian ke atas persamaan kamiran Fredholm pada jenis Kernel seperti yang berikut. Hal ini cuba dibincangkan lagi pada bab seterusnya dalam soroton literatur. Berdasarkan kajian lepas, persamaan kamiran Fredholm juga terdiri daripada persamaan linear dan juga tak linear (Alturk, 2016; Avazzadeh *et al.*, 2011). Walau bagaimanapun, kajian ini hanya akan memfokuskan pada persamaan kamiran jenis linear sahaja dan cuba dibincangkan pada seksyen seterusnya.

RUJUKAN

- Abdullah, A. R. 1991. The Four Point Explicit Decoupled Group (EDG) Method: A Fast Poisson Solver. *Intrrnational Journal of Computer Mathematics*, **38**: 61-70.
- Abdullah, A. R. & Othman, M. 2000. An Efficient Parallel Quarter-Sweep Point Iterative Algorithm for Solving Poisson Equation on SMP parallel Computer, *8*(2): 161-174.
- Alpert, B. K. 1999. Hbyrid Gauss-Trapezoidal Quadrature Rules. *Siam Journal Science of Computation*, *20*(5):1551-1584.
- Abdou, M. A. & El-Bary A. A. 2000. Fredholm-Volterra Integral Equation with Potential Kernel, *26*(6): 321-330.
- Alketaby, K., Ahmady, S., Ahmady, N. & Allahviranloo E. 2006. Block-Jacobi Two-Stage Method with Gauss-Seidel Inner Iteration for Fuzzy System of Linear Equations, *Applied Mathematics and Computatio*, *174*: 1217-1228.
- Atkinson, K. E. & Shampine, L. F. 2007. Solving Fredholm Intgeral Equations Of The Second Kind In Matlab.
- Avazzadeh, Z., Heydari, M. & Loghmani, G. B. 2011. Numerical Solution of Fredholm Integral Equations of Second Kind by Using Integral Mean Value Theorem. *Applied Mathematical Modelling*, **35**: 2375-2383.
- Avazzadeh, Z., Heydari, M. & Loghmani, G. B. 2013. Numerical Solution of Fredholm Integral Equation of Second Kind by Using Integral Mean value Theorem. High Dimensional Problems *Applied Mathematical Modelling*, **37**: 432-442.
- Babolian, E. & Shambloo, A. S. 2008. Numerical Solution of Volterra Integral and Integro-differential Equations of Convolution Type by Using Operational Matrices of Piecewise Constant Orthogonal Functions. *Journal of Computational and Applied Mathematics*, *214*: 495-508.
- Babolian, E. & Hajikandi, A. A. 2010. The Approximate Solution of Class of Fredholm Integral Equations with Weakly Singular Kernel, *235*: 1148-1159.
- Cheng, B., nd, Systems Of Linear Equations: 1-20.
- Chakrabarti, A. & Martha, S. C. 2009. Approximate solutions of Fredholm Integral Equations of The Second Kind. *Applied Mathematics and Computation*, *211*: 459-466.

- Eggert, N. & Lund, J. 1989. The Trapezoidal Rule for Analytic Functions of Rapid Decrease. *Journal of Computational and Applied Mathematics*, 27: 389-406.
- Evans, D. J. 1991. Improving SOR Method. *International Journal Computer Mathematics*, 54:207-213.
- Golub, G. H. & Welsch, J. H. 1968. Calculation of Gauss Quadrature Rules. Present address: Hewlett-Packard Company, Palo Alto, California.
- Gachpazan, M., Keraychian, A. & Zeidabadi, H. 2014. Finite Element Method for Solving linear Volterra Integra-Differential equations of the Second Kind. *Journal of Information and Computing Science*, 9(4): 289-297.
- Gharib, S., Ali, S. R., Khan, R., Munir, N. & Khanam, M. 2015 System of Linear Equations, Gaussian Elimination 15(5): 1-5.
- HarpinderKaur & KhushpreetKaur. 2012. Convergence of Jacobi and Gauss-Seidel Method and Error Reduction Factor. *IOSR Journal of Mathematics*, 2(2): 20-23.
- Ibrahim, H., Attah, F. & Gyegwe, G. T. 2016. On the Solution of Volterra-Fredholm and Mixed volterra-Fredholm Integral equations Using the New Iterative Method. *Applied Mathematics*, 6(1):1-5.
- Joe, S. 1984. Collocation Methods Using Piecewise Polynomials For Second Kind Integral Equations : 391-400.
- Joe, S. 1987. Discrete Galerkin Methods for Fredholm Integral Equations of The Second kind. *Journal of Numerical Analysis*, 7: 149-164.
- Johnson, S. G. 2010. Notes On The Convergence of Trapezoidal-Rule Quadrature.
- Jamei, M. S. 2015. Unified Error Bounds of All Newton-Cotes Quadrature-Rules. *Journal Numerical Mathematics*, 23(1):67-80.
- Kumar, J., Manchanda P. & Pooja. 2017. Numerical solution of Fredholm integral equations of the first kind using legendre wavelet collocation method. *International Journal of Pure and Applied Mathematics*, 117(1): 33-43.
- Li, C. X., Wu, S. H. & Guo P. 2019. On the SOR-like iteration method for solving absolute value equations. *Applied Mathematics*, 97: 107-113.
- Marsh, T. & Wadsworth, M. 1976. An Iterative Method for The Solutions of Fredholm Integral Equations of The Second Kind. *Journal Institutes Mathematics Applications* 18: 57-65.
- Muthuvalu, M. S. & Sulaiman, J. 2009. Half-Sweep Arithmetic Mean Method with High-Order Newton-Cotes Quadrature Schemes to Solve Linear Second Kind Fredholm Equations. *Journal of Fundamental Sciences*, 5: 7-16.
- Maleknejad, K. & Sahlan M. N. 2010. The method of moments for solution of second kind Fredholm integral equation based on B-spline wavelets. *International Journal of Computer Mathematics*. 87(7): 1602-1616.

- Mirzaee, F. & Piroozfar, S. 2011. Numerical Solution of Linear Fredholm Integral Equations via Modified Simpson's Quadrature Rule. *Journal of King Saud University*, 23: 7-10.
- Muthuvalu, M. S. & Sulaiman, J. 2010. Quarter- Sweep Arithmetic Mean Method for Second kind Linear Fredholm Integral Equations. *Applied Mathematics and Computation*, 4(59): 2943-2953.
- Muthuvalu, M. S. & Sulaiman, J. 2011. Half- Sweep Arithmetic Mean Method with Composite Trapezoidal Scheme for Solving Linear Fredholm Integral Equations. *Applied Mathematics and Computation*, 217:5442-5448.
- Mittal, S. 2014. A Study of Successive Over-Relaxation Method Parallelization over Modern HPC Language. *International Journal High Performance Computing and Networking*, 7(4): 1-7.
- Muftahov, I., Tynda, A. & Sidorov, D. 2016. Numerical Solution of Volterra Integral Equations of the First Kind with Discontinuous Kernel. 00:1-12.
- Md, M. H & Md, A. B. 2017. Solving nonlinear Integral Equations by using Adomian Decomposition method. *Journal of Applied and Computational Mathematics*, 6(2): 1-4.
- Mesgarani, H. & Azari, Y. 2019. Numerical investigation of Fredholm integral equation of first kind with noisy data. *Mathematics Science*.
- Mohammad, M. 2019. A Numerical Solution of Fredholm Integral Equations of the Second Kind Based on Tight Framelets Generated by the Oblique Extension Principle.
- O'Carroll, M. J. 1973. Inconsistencies and S.O.R Convergence for the discrete Neumann Problem. *Journal Institute Mathematics Application*, 11: 343-350.
- Puig, J. P. & Ferran, R. 2010. The Block Gauss-Seidel Method In Sound Transmission Problems. *Journal of Computational Acoustic*, 18(1): 13-30.
- Parandin, N. & Gholomtabar, Sh. 2010. Numerical Solution of The Linear Fredholm Integral Equation of Second Kind. *Journal of Mathematical Extension*, 5(1): 31-39.
- Ray, S. R. & Sahu, P. K. 2013. Numerical Methods For Solving Fredholm Integral Equations Of Second Kind, Article ID 4269: 1-17.
- Rodwellhead. Solution of Fredholm Equations by Collocation. <https://www.scribd.com/document/214615700/Solution-of-Fredholm-Integral-by-Collocation>, Mar. 2014.
- Radzuan, N. Z. F. M., Suardi, M. N., Sulaiman, J. 2017. Ksor Iterative Method with Quadrature Scheme for Solving System of Fredholm Intgeral Equations of Second Kind. *Journal of Fundamental and Applied Science*.
- Starke, G. & Niethammer, W. 1991. Linear Algebra and Its Application, SOR for $AX-XB=C$, 154-156: 355-375.

- Shulaia, D. 1997. On One Fredholm Integral Equation of Third Kind. *Georgian Mathematical Journal*, 4(5): 461-476.
- Sauerheber, R. D. 2012. Classroom Notes. *International Journal of Mathematical Education in Science and Technology*, 43(1): 85-143.
- Shao, X. H., Ju, C., Shen, H. L & Li, C. J. 2014. Modified Iterative Method for Augmented System. *Applied Mathematics Mechanical English Education*, 35(4): 503-514.
- Sunarto, A., Sulaiman, J. & Saudi, A. 2014. Full-Sweep SOR Iterative Method to Solve Space-Fractional Diffusion Equations. *Australian Journal of Basic and Applied Sciences*, 8(24):153-158.
- Song, Y. & Kim H. 2014. The Solution of Volterra Integral Equation of the Second Kind by Using the Elzaki Transform. *Applied Mathematical Sciences*, 8(11): 525-530.
- Smith, G. D. 1985. "Numerical solution of partial differential equations: finite difference method." Clarendon Press: Oxford.
- Saha, M. 2017. Generalized Jacobi and Gauss-Seidel Method for Solving non-square linear systems.
- Suardi, M. N., Radzuan, M. N. Z. F. & Sulaiman, J. 2019. Performance of Quarter-Sweep SOR iteration with Cubic-B-Spline Scheme for Solving Two-Point Boundary Value Problems. *Journal of Engineering and Applied Sciences*, 14(3):693-700.
- Tavsanoglu, V. 2006. Jacobi's iterative method for Solving Linear Equations and the Simulation of Linear CNN. *International Workshop on Cellular Neural Networks and Their Applications*.
- Varga, R. S. 1962. "Matrix Iterative Analysis." Prentice Hall: New Jersey.
- Ubale, P. V. 2012. Numerical Solution of Boole's Rule in Numerical Integration by Using General Quadrature Formula, 2: 1-4.
- Waphare, B. B. 2015. Generalized Fractional Hankel Type Transform. *Caribbean Journal of Science and Technology*, 3: 855-863.
- Wazwaz, A. M. 2011. The Regulation Method for Fredholm Integral Equations of the First Kind. *Computer and Mathematics with Applications*, 61: 2981-2986.
- Wu, W. M. 2018. Convergence Of The Randomized Block Gauss-Seidel Method. University of California, Los Angeles
- Young, D. 1954. Iterative methods for solving partial difference equations of elliptic type. *Transactions of the American Mathematical Society*, 76(1): 92-111.
- Yeyios, A. K. & Psimarni, A. 1990. Convergence Analysis of The Modified SOR (MSOR) Method. *International Journal Computer Mathematics*, 35: 231-244.
- Youseff, I. 2012. On the Successive Overrelaxation Method. *Journal of Mathematics and Statistics*, 8(2): 176-184.

- Yang, X. & Mittal, R. 2014. Acceleration of The Jacobi Iterative Method by Factor Exceeding 100 Using Scheduled Relaxation. *Journal of Computational Physics*.
- Yilman, B. & Cetin, Y. 2017. Numerical Solutions of the Fredholm Integral Equations of The Second Type, 5(3): 284-292.
- Zhang, H. & Chen, Y., Nie, X. 2014. Solving the linear integral equations Based on the radial basis function interpolation. *Journal of Applied Mathematics*, Article ID 793582 14: 1-9.
- Zafar, F., Saleem, S. & Burg, C. O. E. 2014. New Derivative based Open Newton-Cotes Quadrature Rules. Article ID:109138.

